

DVT, posttrombotisk og kompressionsstrømper

Til patienter og pårørende

Fakta

- Du har fået besked om, at du på et tidspunkt har haft en blodprop i de dybe vener i benet. Det kaldes også årebetændelse i de dybe vener (dyb vene trombose, DVT).
- Når der opstår en blodprop i venerne kan veneklapperne ødelægges, og med tiden kan du udvikle posttrombotisk syndrom.
- Det posttrombotisk syndrom kan ikke helbredes, men symptomer kan lindres ved brug af en kompressionsstrømpe, som også kan forebygge, at der opstår skinnebenssår.

Hvad er dyb venetrombose (DVT)?

Venerne er de blodårer, som fører blodet tilbage til hjertet. Venerne har klapper, som hjælper blodet til at løbe tilbage til hjertet.

Hvis der kommer en blodprop i de dybe vener, vil benet hæve op, blive spændt og gøre ondt. Læggen bliver øm. Dette kan ligne betændelse. Derfor betegnes det nogle gange som årebetændelse, selvom der ikke er tale om infektion med bakterier. Undertiden er man ikke klar over, at man har DVT, fordi andre sygdomme overskygger symptomerne på DVT, eller fordi der kun er lette symptomer.

Mange ting kan føre til DVT:

- Langvarigt sengeleje i forbindelse med sygdom eller operation
- Immobilisering af benet i gips eller en skinne
- Lange rejser med fly / bus / bil
- Graviditet
- P-piller
- Høj BMI
- Aktiv kræftsygdom
- Arvelige fejl i koagulationssystemet

Ofte kan man dog ikke give en forklaringen på, at blodproppen opstår.

Efter nogle uger til måneder opløses blodproppen mere eller mindre af kroppen. Desværre er veneklapperne ofte blevet beskadiget.

Hvad er posttrombotisk syndrom?

Efter en blodprop i de dybe vener, hvor blodproppen kun er delvist opløst, og veneklapperne er ødelagt, kan du udvikle posttrombotisk syndrom. Dette sker for ca. halvdelen af dem, som får blodprop i de dybe vener. Tilstanden udvikles hyppigst 1-2 år efter DVT, men kan også forekomme senere.

Når klapperne ikke fungerer normalt, har blodet sværere ved at løbe tilbage til hjertet. Der kommer herved et overtryk i venekredsløbet i benet. Der sker derfor en ophobning af væske i benet, som hæver og føles tungt og spændt.

DVT, posttrombotisk og kompressionsstrømper

Efter nogen tid kan der opstå forandringer af huden med eksem, brunfarvning og til sidst måske sår. 5-10 % af personer med DVT udvikler sår.

Posttrombotisk syndrom forekommer efter DVT i læggen, låret og/eller bækkenet.

Hvordan stilles diagnosen?

Diagnosen stilles på baggrund af din sygehistorie, hvordan benet ser ud og en ultralydsskanning af benet.

Behandling

Det er ikke muligt at fjerne eventuelle gamle rester af blodproppen eller at indsætte nye veneklapper eller nye vener. Derfor består behandlingen i at forhindre ophobning af væske i benet ved

- At bruge en kompressionsstrømpe
- At hæve fodenden af din seng
- At hæve dit ben, når det er muligt i løbet af dagen.

Det er også vigtigt at gennemføre

- grundig pleje af huden for at forebygge eksem, rosen og sår.
- Daglig aktivitet og motion bidrager til blodcirkulationen og kan dæmpe væskeophobning. Der er dog ingen effekt af at presse benet ud over smertegrænsen. (Dette gælder kun, når der er tale om sygdomme i pulsårerne.)

Kompressionsstrømpe

- Er en knælang gradueret elastisk strømpe med et tryk ved anklen på 30-40 mmHg (enten klasse 2 eller klasse 3). Kun i enkelte tilfælde anvendes en lårlang strømpe.
- Skal anvendes hver dag fra du står op til du går i seng.
- Skal i de fleste tilfælde anvendes livslangt ved posttrombotisk syndrom.
- Strømpen skal vaskes daglig ved skånevask eller håndvask og skal lufttørre. Dette for at bevare elasticiteten.
- Du skal have nye strømper, når de er slidt og mindst én gang om året.
- Strømpen kan ikke tåle hudcreme eller lotion. Derfor skal benet smøres ved sengetid, når strømpen fjernes.

Kompressionsstrømpe som varigt hjælpemiddel

Når du har udviklet et posttrombotisk syndrom og varigt skal bruge kompressionsstrømper som hjælpemiddel til behandlingen, skal kommunen ifølge Serviceloven betale for strømperne.

Bevillingen af en kompressionsstrømpe foregår ved en lægelig udtalelse, som dokumenterer, at du har posttrombotisk syndrom. Lægen sender en erklæring til kommunen og ansøger om strømpen.

De fleste kommuner kræver også, at du selv søger om strømperne på kommunens hjemmeside under kropsbårne hjælpemidler. Efter sagsbehandlingen sendes bevillingen til dig.

Hvilken fremgangsmåde, der dernæst er gældende, er forskellig fra kommune til kommune, som har forskellige samarbejdspartnere med hensyn til levering af strømper. Det kan være sygeplejeklinikker, bandagister eller apoteker. Du får besked om, hvor du skal henvende dig.

I samarbejde med en strømpekyndig person tages mål til strømpen (skal gøres på det tidspunkt på dagen, hvor benet er mindst hævet), og herefter findes den bedst egnede strømpe.

At gå med en kompressionsstrømpe kræver tilvænning, og derfor er der brug for tålmodighed og udholdenhed i minimum 2 uger. Fungerer det ikke, må man prøve med en anden strømpe.

DVT, posttrombotisk og kompressionsstrømper

Vigtigst er, at du finder en strømpe, der fungerer, således at du også får den brugt hver dag. Kommunen indgår aftale med et strømpefirma om levering af kompressionsstrømper. Ønsker du at bruge en strømpe fra et andet firma, har du mulighed for selv at skaffe denne strømpe og så få kommunen til at betale. Hvis din strømpe er dyrere end den kommunale strømpe, skal du selv betale merprisen.

Kompressionsstrømper slides og mister deres funktion og skal derfor udskiftes. Som hovedregel kan personlige hjælpemidler udskiftes ved behov. Den enkelte kompressionsstrømpe har en holdbarhed på ca. 1/2 år, og derfor bevilges ofte 2 strømper pr. år. Men ved stort slid kan der være behov for flere sæt om året.

Spørg, hvis du er i tvivl

Kontakt Veneklinikken.

Med venlig hilsen

Veneklinikken i Brørup

Tlf.nr. 7918 4980